

Bundnaturrikklæðið

Føroysk
Bindingarmynstur
Føroyskt Heimavirki
Tórshavn 1983
86 blaðsíður
Kostnaður:
98,00 kr. innbundin

Fyri 15 árum síðani ognaði Heimavirkið sær rættin til bókina hjá Hans Marius Debes, »Føroysk Bindingarmynstur«, og gav hesa út aftur í 1969. Henda bók man vera í so at siga hvørjum húsi, har bundið verður. Nú hevur Heimavirkið so aftur givið bók út, hesaferð um bundnaturrikklæðið — men heitið er tað sama sum á bókini hjá Hans Marius Debes. Hetta er misvisandi, serliga tá bókini mest inniheldur uppskriftir (snið) til bundnaturrikklæði, heldur enn mynstur.

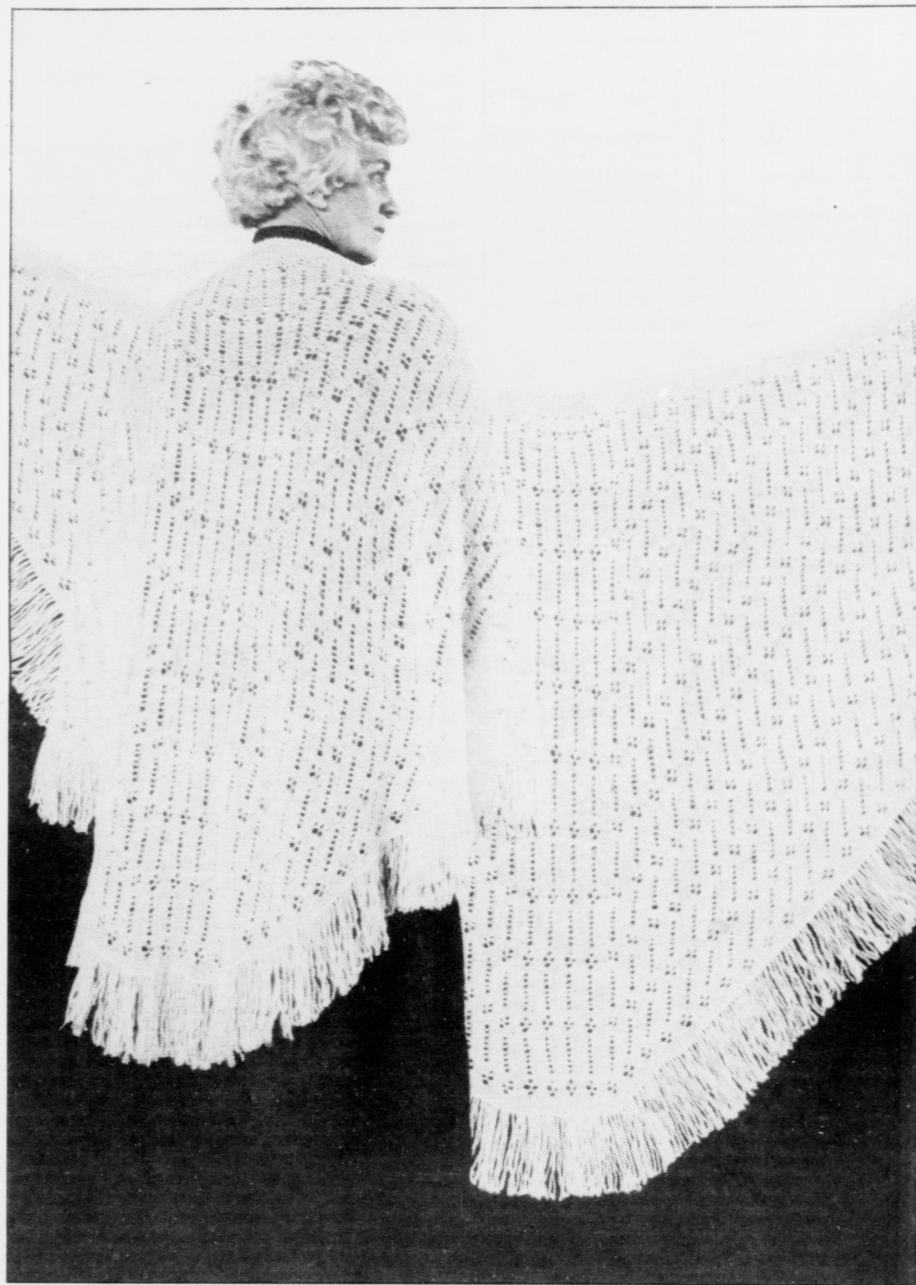
Teksturin í bókini er anonymur. Bert Føroyskt Heimavirki er nevnt; sum útgevandi. Í fororðunum kemur fram, at bókini serliga er bygd á mynstur, ið Elsa Bærentsen úr Nýggjustovu í Kvívík hevur gjørt. Harafturat eru mynstur gjørd eftir bundnaturrikklæðum úr øllum Føroyum.

Tað tykist sum Elsa Bærentsen eigur øll designini, men hetta er ikki heilt vist, tí »dugandi kvinnur hava teknað, talt og bundið, og gjørt mynstur til bundnaturrikklæðir í broyttum sniði. Men Elsa hevur lagt seinastu hond á øll mynstrini.« (Úr fororðunum).

Henda óvissan við tekstinum og designinum er stórt spell — serliga tá tað verður havt í huga, at øll onnur, ið arbeitt hava við bókini eru nevnd, smb. kolofonini. Soleiðis hevur ikki verið við fyrri útgávanum hjá Heimavirkinum, t.d. stendur Katrina á Trøllanesi sum høvundur at bókini »Plantulitning«.

Í fororðunum stendur m.a.: »Uppskriftirnar í bókini eru ikki allar settar líka upp, men í øllum hevur tað verið roynt at seta tær so greitt upp, at tær kunnu bindast av øllum, ið hava hylling á at binda.

Tað orðalagið, ið fyrr var brúkt í binding, er í dag ofta trokað burtur av árin frá teimum mongu utlendsku uppskriftunum. Í hesi bók er roynt at leggja málið so nær sum gjørligt tí, í fyrr var van-

Hetta bundnaturrikklæðið er eitt gott dømi um, hvussu væl snið og mynstur eru brúkt saman.

ligt í sambandi við binding, so her er sum minst av styttingum og teknum. Í staðin er fremst í bókini sett eitt petti, sum greiðir frá teimum mest vanligu bindingarhættunum.

Henda fortreyt, ið er sett, kann eisini vera ein forðan. Tað, at utlendsku uppskriftirnar brúka styttingar, er júst fyri at gera tær einfaldar og lætt-skildar. Føroyska málið í

sambandi við binding hevur mest verið talumál. Tað er ivasamt hvussu rætt tað er at vraka tað, ið er mett at vera gott alla aðrastaðni, serliga tá talan er um fakmál — tað er munur á fakmáli og talumáli.

Fortreytin ger tað munin verri hjá teimum, ið eru von at nýta (fremmandar) bindiuppskriftir, at skilja hesar uppskriftirnar.

Hetta ber tó ivaleyst til at venja seg til, men betur hevði verið um bókini gav eina »skabelon« til binding av bundnaturrikklæði istaðin fyri endurtøku eftir endurtøku av orðum, ið tað er alt ov lætt at villast í!

Í bókini eru 19 uppskriftir til bundnaturrikklæði, summi traditionell, onnur heilt nýggj, og hava ikki rotur í gamla

føroyska bundnaturrikklæðinum — onkur minna um norskan bindisið, onnur um islendskan. Nøkur eru so einföld, sum eitt bundnaturrikklæði kann vera at binda, onnur eru meira krevjandi. Bókini visir sera væl møguleikarnar við ymskum sniðum, og tann, ið hevur góða hylling á binding, kann fáa heilt nógv hugskot at gera heilt onnur

turrikklæði/plogg.

Bókin er væl skipað. Í partur er um bundnaturrikklæði, um binding yvirhevur, um tilgerð av turrikklæðinum og at enda um vasking — um vask av ullintum, við serligum denti á bundnaturrikklæði.

Aftaná hesar frageiðingar, ið eru stuttar, byrja uppskriftirnar — uppskriftir eru tað, og ikki mynstur, sum heitið á bókini letur halda! Hesar eru væl uppsettar við fotomyndum sum Per á Hædd hevur tikið.

Samanumtikið ein hent og snotulig bók, ið úrslit ivaleyst fer at spyrjast burtur. Væntandi er, at vit í næstu framtíð fara at siggja nógv ymsk bundnaturrikklæði.

Erla Olsen

Framhald av síðu 11

Valerie kaffi á kannuni. Og vit seta okkum at lurta eftir teimum seinastu veljarakanningunum undan valinum.

Alla náttina sótu vit frammanfyri sjónvarpið og fylgdu við valinum. Bergur gríflaði av og á okkurt niður á pappirið og eg tað sama. Hann til útvarpið og eg til Sosialin.

Morgunin eftir at valúrslitið var greitt, sendu vit so tíðindi og Bergur koyrði meg oman á Vigtor Station, haðani eg skuldi víðari til Gatwick, flogvøllin, og síðani til Keypmannahavnar.

Tveir frálíkir dagar vóru at enda komnir, og ein fór heimaftur til Føroya við nógvum góðum minnum og kunnleika um víður-skipti har og hvussu tað kennist at arbeiða sum føroyskur sjómansprestur í hesum milliónabýi.

Framhald av síðu 11

hevur tað síðsta orðið.

— Trúgvín skal hjálpa menniskjum, verður tikið til. Tey menniskju, sum í dag hava hjálp fyri neyðini, hvussu kunnu tey fáa hesa hjálp frá kirkjuni?

— Kirkjan skal geva hesum menniskjum vónina aftur og siga teimum, at Gud trýr uppá tey og at hann trýr uppá tað besta í menniskjunum.

Tað at prædika evangelið merkir jú at bera góð tíðindi. Men soleiðis munnu fleiri av okkum ikki altíð skilja Bibliuna.

— At enda Bergur, hví fór tú at lesa til prest?

— Eg havi altíð kent meg knýttan at kirkjuni, og eg havi kent meg heima har.